CLASSIS DECIMA QUARTA.

DE SPIRITIBUS Compositis, & simplicibus.

SPIRITUS ANTIMONII, SEU CLYSSUS MINERALIS, SIVE AQUA STIMMI SULPHUREA.

℞. Antimonii hungarici
Salis nitri puri
Sulphuris citrini ana libram unam,

Propellantur per retortam, in superiori ventris cavitate tubulatam, in receptaculum capacissimum, rostro firmiter adhærens, in quo quædam aquæ portio infusa sit; injiciatur massa sensim per vices, tubulusque mox obturetur, & videbitur materia injecta paulo post incendi, receptaculumque nebulosis repleri vaporibus; qui, ubi sensim aquæ in recipienti contentæ se commiscuerint, receptaculum reddent pellucidum, quo apparente injiciatur rursus de massa, & id sæpius repetatur; aqua spiritibus destillatis imprægnata filtretur, vel si adustionem sapiat, ex balneo Mariæ, lege artis, a phlegmate separetur.

Medicamentum est aperitivum, per alvum, urinam & sudorem movens, hinc in obstructionibus viscerum internorum bono successu exhibetur.

SPIRITUS APERITIVUS PENOTI.

℞. Vitrioli hungarici modicum calcinati libras quatuor,
Salis tartari libram unam,
Silicum calcinatorum libras tres,

Pulverisata misceantur, & stent per quatuordecim dies in cella, dein destillentur per retortam, igne gradatim aucto; postea extrahatur ex capite mortuo sal suum, & inspissetur in vase terreo vitreato: istud sal misceatur cum priori spiritu destillato, & destilletur per alembicum, ternis aut quaternis vicibus cohobando, donec spiritus totam acredinem perdiderit.

Sal

Sal remanens in fundo diſſolvatur cum aqua calida, & facta filtratione inſpiſſetur, lege artis, ad cryſtalliſandum, pro tartaro vitriolato aſſervandum.

In obſtructionibus hepatis, lienis, & meſenterii reſerandis, affectuque hypochondriaco minuendo, inſignis eſt efficaciæ.

SPIRITUS AROMATICUS.

Habetur ſub ſale volatili oleoſo.

SPIRITUS ASTHMATICUS.

℞. Viridis æris uncias octo,
Gummi ammoniaci uncias quatuor,
Sulphuris uncias tres,

Miſceantur, & deſtillentur per retortam: dein ſeparetur per alembicum ſpiritus ab oleo, & dein rectificetur per alembicum, cui imponatur nodulus cum croci drachma una.

In reſpirationis difficultate & aſthmate ſummopere recommendatur a Michaele.

SPIRITUS CARMINATIVUS, SEU NITRI DULCIS COMPOSITUS.

℞. Florum chamæmeli Romani
Baccarum juniperi ana unciam unam,
Lauri
Corticum citri ana drachmas tres,
Aurantiorum unciam ſemis,
Radicis angelicæ
Foliorum menthæ
Seminis fœniculi
Aniſi
Carvi
Badiani ana unciam ſemis,
Macis
Nucis moſchatæ
Cinnamomi ana drachmas duas,
Salis tartari unciam ſemis,
Spiritus vini libras quatuor,

Poſt macerationem fiat, lege artis, deſtillatio, dein

℞. Hujus deſtillati ſpiritus uncias ſeptem,
Spiritus nitri uncias tres,

Digerantur per aliquot dies; dein leniter ſpiritus abſtrahatur, & bis vel ter, ſecundum artem, cohobetur.

Ad colicam ſiſtendam, flatus diſpellendos, & paroxiſmos aſthmaticos ſopiendos, recommendatur a Deckero.

SPIRITUS CARMINATIVUS DE TRIBUS.

℞. Nitri
Tartari ana libras duas,
Cinerum clavellatorum libram unam,

Miſceantur, & per retortam tubulatam, appoſito capaci recipiente, cui ſpiritus vini rectificati libræ duæ

duæ insint, parum successive injiciendo destillentur, tandemque super capite mortuo spiritus, lege artis, rectificetur.

Priori carminativo spiritui quoad vires æquiparatur.

SPIRITUS EPILEPTICUS PUERORUM.

℞. Vitrioli hungarici libras quatuor,

Addantur

Urinæ puerorum sanorum recenter collectæ libræ quatuor,

Digerantur vase clauso in balneo Mariæ aliquamdiu, postea ex eodem vase destilletur, lege artis, ad siccitatem duplex phlegma; quorum primum est paregoricum ad podagram, alterum ophthalmicum: caput mortuum pulverisatum ex retorta valida terrea, igne nudo, ab initio tamen leni, in capacem recipientem urgeatur, prodeuntibus mox spiritibus liquor promanat sulphurei odoris, & saporis subausteri, qui per retortam semel atque iterum rectificetur, & usui servetur.

Vires ab ipsa denominatione, teste Hartmanno, desumuntur.

SPIRITUS FUMANS.

Habetur sub descriptione essentiæ vitrioli.

SPIRITUS MASTICHINUS.

Præparatur in destillatione olei mastichini, spiritum ab oleo separando, &, lege artis, rectificando.

In ventriculi imbecillitate, ac cruditate, ut & colica auxiliatur.

SPIRITUS MATRICALIS.

℞. Mastichis electæ
Myrrhæ rubræ
Olibani electi
Succini albi ana libram semis,
Spiritus vini libras sex,

Peracta digestione, lege artis, destillentur, & servetur spiritus, qui etiam absque destillatione per infusionem parari potest.

Ad dolores leniendos, grumosum sanguinem resolvendum, & diaphoresim procurandam exhibetur.

SPIRITUS MENSTRUALIS.

℞. Salis armoniaci libram unam,
Olei vitrioli optimi libram semis,
Aceti destillati libras duas,

Indantur retortæ, & instituatur destillatio, primum leni, ultimo fortissimo igne, & prodibit spiritus penetrantissimus; in collo retortæ invenientur flores salis armoniaci pro separato usu.

Hic spiritus adhibetur pro præparandis magisteriis, & in alios usus chymicos.

SPIRI-

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-193422-p0236-1 DFG

SPIRITUS NITRI DULCIS SIMPLEX.

℞. Spiritus nitri rectificati libras sex,
Vini rectificatissimi tartarisati libras novem,
Mixti digerantur per triduum, postea destillentur per alembicum; alembicus autem sit magnæ capacitatis, ut bene circulari possit, & sic toties cohobetur, donec omnis acredo ablata sit.

In pleuritide & peripneumonia, nephritide, colica & flatibus, ut & asthmate recommendatur.

SPIRITUS DIAPENTE.

℞. Elixirii proprietatis unciã unam,
Spiritus theriacalis camphorati
Salis rectificati
Vitrioli rectificati
Tartari rectificati ana drachmam unam,
Misceantur, digerantur, & servetur spiritus usui.

Sudorem & urinam prolicit, ventriculi, capitisque affectibus medetur.

SPIRITUS SALIS ARMONIACI AMMONIACATUS.

℞. Gummi ammoniaci uncias quatuor,
Salis tartari libram semis,
Armoniaci libram unam,
Spiritus vini simplicis libras tres,
Misceantur, digerantur; tandem, lege artis, spiritus destilletur.

In obstructionibus contumacibus hepatis, lienis, & uteri adhibetur; tartaream pariter & viscosam, pulmonibus impactam mucilaginem resolvit.

SPIRITUS SALIS ARMONIACI ANISATUS.

℞. Seminis anisi
Salis tartari ana libram semis,
Armoniaci libram unam,
Spiritus vini simplicis libras tres,
Misceantur, & digerantur in balneo vaporis, & dein destilletur spiritus.

In affectibus pectoris leniendis, & flatibus discutiendis, egregias virtutes possidet.

SPIRITUS SALIS ARMONIACI MARTIALIS.

℞. Salis armoniaci
Limaturæ martis ana libram unam,
Lixivii fortissimi libras tres,
Digerantur per octiduum, vase optime clauso, dein addatur successive
Calcis vivæ libra una semis,
Quo facto, lege artis, destilletur spiritus.

Virtutes sunt aperientes & incidentes, specificæ in ictero, & febribus quartanis.

SPIRITUS SALIS ARMONIACI SIMPLEX.

℞. Salis armoniaci libras duas,
Tartari libram semis,

Lixivii calcis vivæ libras octo, Miſceantur, & per alembicum, lege artis, deſtilletur ſpiritus.

Ad diaphoreſin & diureſin procurandam, ſoporoſos item & hyſtericos affectus profligandos exhibetur.

SPIRITUS SALIS ARMONIACI SUCCINATUS.

℞. Succini citrini raſpati
Salis tartari ana libram ſemis,
Armoniaci libram unam,
Spiritus vini ſimplicis libras tres,
Miſceantur, digerantur in arena; tandem, lege artis, ſpiritus deſtilletur.

Ad capitis & nervoſi generis, ut & uteri affectus, ſumme eſt proficuus.

SPIRITUS SALIS ARMONIACI VINOSUS.

℞. Salis armoniaci libras duas,
Tartari libram ſemis,
Spiritus vini ſimplicis libras octo,
Miſceantur, & deſtilletur ſpiritus.

Mediante hoc ſpiritu, addendo olea, e. g. ſaſſafras, cinnamomi &c. poſſunt inſtantanee ſpiritus ſalis armoniaci ſaſſafraſſati & conſimiles parari.

SPIRITUS SALIS DULCIS.

℞. Spiritus ſalis rectificati libras ſex,
Vini rectificati libras novem,
Digerantur, & circulentur commodo in vaſe per octiduum, dein per alembicum deſtillentur per ternas cohobationes.

Virtutes ſunt diureticæ & lithontripticæ; præſervat quoque a peſte, & putredine humorum.

SPIRITUS TARTARI COMPOSITUS.

℞. Spiritus tartari ſimplicis libras duas,
Salis tartari
Armoniaci ana uncias quatuor,
Florum lavendulæ unciam unam ſemis,
Miſceantur, &, lege artis, deſtilletur ſpiritus.

Diaphoreticus eſt, & aperiens; in chloroſi, paralyſi, ictero & pleuritide, virtutes ſuas exercet.

SPIRITUS THERIACALIS CAMPHORATUS.

℞. Theriacæ andromachi uncias decem,
Myrrhæ rubræ uncias quinque,
Croci Auſtriaci unciam unam,
Spiritus vini rectificatiſſimi libras quatuor,
Stent in vaſe bene clauſo, loco tepido: dein ex cucurbita, junctuis optime clauſis, in balneo Mariæ ſpiritus omnis deſtilletur, tum in eo ſolvantur
Camphoræ drachmæ ſex.

Ad

Ad sudores proliciendos in peste, ictero, & febribus quartanis, optato successu exhibetur.

SPIRITUS DIATRION, SEU MIXTURA SIMPLEX.

℞. Spiritus theriacalis camphorati uncias quinque,
Tartari rectificati uncias tres,
Vitrioli unciam unam,
Misceantur, & in vitro bene clauso per aliquot dies digerantur.

Ad viscerum obstructiones reserandas, & malignitatem per sudores expellendam, maximi usus est.

SPIRITUS VINI ALKOHOLISATUS MENSTRUALIS.

℞. Salis tartari
Armoniaci ana uncias duas,
Spiritus vini rectificatissimi libras octo,
Misceantur, & destillentur.

Commodum menstruum ad tincturas extrahendas suppeditat.

SPIRITUS VINI ALKOHOLISATUS SINE ODORE.

℞. Spiritus vini ex fæcibus destillati rectificatissimi, quantum placet,
Admisceantur
Aquæ fontanæ puræ; vel, si placet, destillatæ dupla, aut tripla portio,
Et in momento lactescet; hæc mixtura lactea denuo destilletur per alembicum novum, sic spiritus vini purus transibit, & aqua graveolens manebit relicta; quod si fœtor omnis ablatus non fuerit, reiteretur prægressa destillatio.

Inservit quoque pro extractione plurimarum tincturarum.

SPIRITUS VINI CAMPHORATUS.

℞. Spiritus vini optime rectificati libram unam,
Dissolvatur in ea
Camphoræ uncia una semis,
Et servetur usui.

Virtutes sunt diaphoreticæ, cephalicæ, & discutientes; hinc in contusionibus & luxationibus externus quoque usus conducit.

SPIRITUS VINI TARTARISATUS.

℞. Spiritus vini optime rectificati libras duas,
Salis tartari probe depurati & siccati uncias quatuor,
Misceantur, & e cucurbita vitrea exacte clausa, moderato arenæ igne, lege artis, spiritus destilletur.

Qui pariter ad diversas tincturas extrahendas utiliter adhibetur.

SPIRITUS VITRIOLI PHILOSOPHICUS.

℞. Aquæ fontanæ, quantum placet; injiciatur in eam butyri antimonii

nii ſufficiens quantitas, aqua a mercurio vitæ decantata rectificetur pro ſpiritu.

In febribus, lue venerea, lienis & meſenterii obſtructionibus, ventriculi infarctu, & melancholia hypochondriaca, ſalubriter adhibetur.

SPIRITUS MAGIS SIMPLICES.

SPIRITUS ABSYNTHII.

℞. Herbæ abſynthii recentis magnam quantitatem; conſcindatur & contundatur, ac modica aquæ calentis quantitate irroretur, dein cum ſufficienti fermento panis, & fœcibus vini, reponatur loco tepido ad fermentationem, usque dum ſpiritus odore acidiuſculo percipiatur, tandem deſtilletur per alembicum; ſi ſpiritus prolectus ſæpius rectificetur, prodibit ſpiritus abſynthii fortis.

Modo eodem parantur:
Spiritus beccabungæ,
Centaurii minoris,
Ceraſorum nigrorum,
Cochleariæ,
Cydoniorum,
Ebuli ex baccis,
Fragorum,
Juniperi ex baccis,
Lavendulæ,
Liliorum convallium,
Meliſſæ,
Menthæ,
Naſturtii,
Primulæ veris,
Roriſmarini,
Roſarum,
Rubi idæi,
Sambuci ex baccis,
Serpilli,
Trifolii fibrini,
Et aliorum.

Quorum ſpirituum virtutes ſimplicibus ingredientibus correſpondent.

SPIRITUS ANISI.

℞. Seminis aniſi contuſi libram unam,
Spiritus vini libras quatuor,
Macerentur per aliquot dies, & per balneum Mariæ ſpiritus deſtilletur.
Ad hanc normam deſtillantur:
Spiritus calami aromatici,
Carvi,
Corticum aurantiorum,
Corticum citri,
Fœniculi,
Formicarum,
Lumbricorum terreſtrium.

Earundem cum ingredientibus ſimplicibus virtutum.

SPIRITUS ARACK.

℞. Oryzæ groſſo modo contuſæ, ſeu in molendino fractæ, libras viginti quinque,
Irrorentur ſufficienti aquæ fontanæ quantitate, dein indantur vaſi ligneo capaci, & addantur
Fœcum cereviſiæ recentium libræ decem,

Stent

Stent probe clausa per quatuor septimanas in digestione; tandem leni calore instituatur repetitis cohobationibus destillatio, & rectificatio.

Resumptivum & nutriens est medicamentum, Anglis Batavisque notum, inservit & ad elixirium rhabarbari.

SPIRITUS CORNU CERVI VOLATILIS.

℞. Cornua cervi ponderosa, in frusta dissecta, retortæ terreæ indita, igne aperto per gradus aucto, in amplum recipiens vas destillentur, eo usque, donec nullæ amplius nebulæ compareant; peracta destillatione spiritus collectus, sal & oleum, lege artis, ab invicem separentur, spiritus cornu cervi ab oleo separatus rectificetur, sal vero cum additione cornu cervi usti, & modica portione spiritus vini rectificatissimi, sublimetur per phiolam; oleum in usus externos rectificetur per retortam cum cineribus mixtum, caput mortuum calcinetur ad albedinem pro cornu cervi usto.

Vires sunt aperientes & incidentes, antispasmodicæ & alexipharmacæ.

Eodem modo parantur:

Spiritus e corde cervi siccato,
Cranii humani,
Ungulæ alcis.

Virtutibus consimilibus pollent.

SPIRITUS FULIGINIS.

℞. Fuliginis nigerrimæ splendentis, quantum placet,

Impleatur retortæ terreæ tertia pars, applicetur recipiens capacissimum, juncturis optime clausis; instituatur destillatio igne aperto, successive per gradus aucto; spiritus prolectus cum sale volatili & oleo e recipiente effundatur, atque oleum charta bibula madefacta separetur; sal vero volatile ulterius, lege artis, sublimetur.

In asthmaticis & convulsivis, uti & hystericis, extemporaneum est remedium.

SPIRITUS LIGNI GUAJACI.

℞. Ligni guajaci raspati, quantum placet,

Immittatur in retortam, & destilletur; spiritus egressus ab oleo separetur, & rectificetur.

Blandum hic spiritus suppeditat diaphoreticum.

Ita etiam paratur

Spiritus visci quercini.

Cujus virtutes sunt epilepticæ & hystericæ.

SPIRITUS LUMBRICORUM VOLATILIS.

Paratur ex lumbricis terrestribus siccis, ad normam spiritus cornu

cervi volatilis processum instituendo.

Usus est diaphoreticus & diureticus, arthriticis præprimis recommendandus.

SPIRITUS MELLIS.

℞. Mellis puri libras duas,
Arenæ mundæ libram unam,

Misceantur, & ex arena per retortam, igne gradatim aucto, fiat destillatio; liquor prodiens per humectatam chartam emporeticam separetur ab oleo, & ex arena, lege artis, rectificetur, atque phlegmate primum prodeunte separatim servato, spiritus usui asservetur.

Ad obstructiones reserandas, urinam quoque & calculum eliminandum adhibetur.

SPIRITUS PANIS TRITICEI.

℞. Panis triticei in frusta dissecti, & optime exsiccati, quantum lubet,

Indatur retortæ, destilletur, & spiritus ab oleo separatus, lege artis, rectificetur.

Prò menstruo ad tincturas extrahendas adhiberi solet.

SPIRITUS SALIS COMMUNIS ACIDUS.

℞. Salis communis decrepitati libras duas,
Argillæ libras sex,

Mixta, & cum aqua fontis in globulos formata & exsiccata retortæ loricatæ indantur, manente tertia ejus parte vacua; tum igne gradatim aucto in amplum vas recipiens instituatur destillatio, donec nulli amplius spiritus compareant; liquor destillatus in arena a phlegmate rectificetur.

Diureticus est & lithontripticus, hinc obstructionibus hepatis & lienis, ictero & hydropi conducit.

SPIRITUS SALIS NITRI SIMPLEX.

℞. Nitri depurati libram unam,
Boli communis libras tres,

Optime mixta, &, si placet, cum aqua fontana in globulos redacta & siccata, ex retorta loricata, cujus tertia pars vacua maneat, in amplum vas recipiens destillentur, igne per gradus aucto; donec insignis in recipiente rubedo minuatur, nullique amplius spiritus prodeant.

Ad æstum febrilem, sitimque nimiam contemperandam, anginam quoque & colicam mitigandam, creber ejus usus est.

SPIRITUS SULPHURIS PER CAMPANAM.

℞. Tempore pluvioso sub campana vitrea (cujus interior pars pro faciliori spirituum resolutione aqua humectanda est) vas aliquod terreum

reum ponatur cum ſulphure, quod accendatur, vas vero ſuppoſitum ità applicetur ad campanam, ne ſumi egredientes flammam ſuffocent, ſed libere aſcendentes in liquorem coagulentur, qui in vitro ſuppoſito colligatur. Poteſt etiam hujus ſpiritus præparatio inſtitui per retortam tubulatam.

In peſte, aſthmate & conſimilibus pectoris affectibus adhibetur.

SPIRITUS TARTARI SIMPLEX.

℞. Tartari albi puri, & craſſiuſcule confracti, quantum placet,

Immittatur in retortam, ut tertia pars vacua maneat, cui in arenam locatæ recipiens ſat capax vas adaptetur, & bene lutetur, igne ſucceſſive per gradus aucto, donec ſpiritus nebularum forma cum oleo egreſſi fuerint; quæ ab invicem ſeparentur per filtrum, prius aqua humectatum, & ſpiritus ſuper cineres, lege artis, rectificetur.

Virtutes habet incidentes, attenuantes, reſolventes, & diſcutientes.

SPIRITUS TEREBINTHINÆ.

Habetur ſub deſcriptione olei terebinthinæ.

In tuſſi, tartareisque pulmonum affectibus, renum & veſicæ obſtructionibus, ulceribus item venereis recommendatur.

SPIRITUS VENERIS.

℞. Viridis æris, quantum placet, irroretur aceto deſtillato; dein, lege artis, ex retorta inſtituatur deſtillatio.

Pro commodo menſtruo, ad margaritas, corallia, & ſimilia ſolvenda adhibetur.

SPIRITUS VIPERARUM VOLATILIS.

Paratur ex viperis in umbra ſiccatis, ad normam ſpiritus cornu cervi volatilis, & ſpiritus lumbricorum volatilis.

Virtutes poſſidet incidentes, & ſanguinem depurantes, in affectionibus ſoporoſis, & hyſtericis.

SPIRITUS VITRIOLI.

℞. Vitrioli hungarici, quantum placet,

Impleatur cucurbitæ vitreæ humilis media pars, fiatque in balneo Mariæ deſtillatio, quod ros vitrioli dicitur; dein per arenam urgeatur deſtillatio, & ſpiritus vitrioli volatilis prodibit; reſiduum retortæ lutatæ injiciatur, manente tertia parte vacua, igneque aperto gradatim aucto, ſpiritus in amplum vas recipiens propellatur, tam diu, donec nebularum inſtar ſpiritus prodire deſierint; tum ſtatim

vas recipiens caute removeatur, ne ſpiritus in caput mortuum regredi valeant.

In hungarica, aliisque malignis febribus, ſumma efficacia adhibetur.

SPIRITUS VITRIOLI DULCIS.

Paratur eodem modo, quo ſpiritus nitri dulcis, viribus conſonis pollens.

SPIRITUS URINÆ.

℞. Urinæ hominis maſculi ſani, quantum placet, ſtet in vaſe terreo per tres, vel quatuor ſeptimanas, ut fœtere incipiat; inſpiſſetur dein ad mellaginem, & per retortam cum arenæ ſufficienti quantitate in capax vas recipiens deſtilletur lento igne (nam fortis ignis in ſpumam agitatam maſſam faceret retortam tranſcendere) ſic ſpiritus tranſibit, & ſal in recipiente adhærebit; ſpiritus rectificetur, & ſal, lege artis, ſublimetur.

Ob vires aperientes & incidentes recommendatur in hydrope, iſtero, cachexia, ſcorbuto, & affectione hypochondriaca.

CLASSIS DECIMA QUINTA.

DE SYRUPIS, Julapiis, mellibus, mivis, pulpis, & rob.

SYRUPUS DE ABSYNTHIO.

℞. Abſynthii Romani Vulgaris ana uncias tres,
Florum roſarum rubrarum uncias duas,
Spicæ indicæ drachmas tres,
Succi cydoniorum libras quatuor,

Macerentur per noctem in vaſe fictili, dein fiat decoctio & expreſſio, colaturæ addantur clarificatæ Sac-